**NORAKSTS**
Lieta Nr.420567610
A – 01848 – 11/43

**SPRIEDUMS**
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 10.februārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis G.Ploriņš,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *V.G.* un *Ņ.G.* pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru no 2009.gada 1.decembra *V.G.* ģimeni atzītu par trūcīgu, kā arī piešķirtu pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu.

## Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2010.gada 2.februārī saņemts *V.G.* un *Ņ.G.* (turpmāk arī pieteicēji) pieteikums par Rīgas domes Labklājības departamenta (turpmāk arī Departaments vai atbildētājs) 2010.gada 12.janvāra lēmuma Nr.DL-10-9-ap (turpmāk arī Lēmums) atcelšanu un pienākuma uzlikšanu no 2009.gada 1.decembra atjaunot *V.G.* ģimenei trūcīgās ģimenes statusu, kā arī piešķirt pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2010.gada 3.marta lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[2] No lietas materiāliem konstatējams turpmāk norādītais.

[2.1] Rīgas Kurzemes rajona Sociālais dienests 2009.gada 30.novembrī pieņēma lēmumu Nr.SDKR-09-1052-ap (turpmāk arī Sākotnējais lēmums), *V.G.* atsakot piešķirt pabalstu garantētā minimālā iztikas līmeņa nodrošināšanai, atsakot izsniegt trūcīgās ģimenes izziņu, kā arī atsakot piešķirt dzīvokļa pabalstu un pabalstu veselības aprūpei.

[2.2] Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, pieteicēji to apstrīdēja Rīgas domes Labklājības departamentā.

[2.3] Ar Rīgas domes Labklājības departamenta direktores 2010.gada 12.janvāra Lēmumu, Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[3] Uzskatot atbildētāja Lēmumu par nepamatotu, pieteicēji iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteicēji norāda, ka Lēmumam nepiekrīt turpmāk norādīto apstākļu dēļ.

[3.1] Pieteicēji ir pensionāri un vienīgais iztikas avots ir pensija – 90 lati mēnesī. Pieteicēju izdevumi pārsniedz ienākumus, jo jāapmeklē ārsts, jāpērk medikamenti, jāapmaksā komunālie pakalpojumi.

[3.2] *Ņ.G.* pieder ½ no nekustamā īpašuma */adrese/,* kas tiek izmantots vasaras periodā veselības uzlabošanai un uzturēšanai. Pieteicēji norāda, ka šis

īpašums nav apkurināms un ir sliktā tehniskajā stāvoklī, līdz ar to no šī īpašuma nav iespējams gūt ienākumus.

[3.3] Kopš 1999.gada pieteicēji saņem sociālo palīdzību, bet 2009.gada 30.novembrī Rīgas pilsētas Kurzemes rajona sociālais dienests nepamatoti atteica piešķirt sociālos pabalstus.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2010.gada 1.aprīlī saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(lietas 27. – 28.lapa)*. Savā rakstveida paskaidrojumā tiesai atbildētājs paskaidro, ka pieteicēju pieteikumu neatzīst turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

[4.1] Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 32.pantu sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu krīzes situācijā nonākušām trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm (personām), lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā. Tas nozīmē, ka tiesības uz pašvaldības sociālo palīdzību ir personām, kurām objektīvu iemeslu dēļ nav savu materiālo resursu, kas ļautu apmierināt pamatvajadzības minimālā apmērā. Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 5.pantu, sociālais dienests sociālo palīdzību sniedz, pamatojoties uz palīdzības pieprasītāja materiālo resursu – ienākumu un īpašuma novērtējumu, individuāli paredzot katra klienta līdzdarbību atbilstoši likumam „Par sociālo drošību".

Ministru kabineta 2008.gada 21.aprīļa noteikumu Nr.288 „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtība" (turpmāk arī Noteikumi Nr.288) 3.punktā teikts, lai saņemtu sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, persona vēršas pašvaldības sociālajā dienestā un iesniedz iztikas līdzekļu deklarāciju, kas noteikta normatīvajos aktos par kārtību, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu, un dokumentus, kas apliecina personas ienākumus un materiālo stāvokli, kā arī atsevišķi dzīvojošu apgādnieku ienākumus un materiālo stāvokli apliecinošus dokumentus, ja tiek pieprasīta sociālā palīdzība.

Ministru kabineta 2009.gada 3.marta noteikumu Nr.214 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu" (turpmāk arī Noteikumi Nr.214) 2.punktā ir noteikts, ka ģimene atzīstama par trūcīgu, ja tās ienākumi uz katru ģimenes locekli pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 50% no attiecīgā gada l. janvārī spēkā esošās minimālās darba algas valstī, ja tai nav parādsaistības, nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai, un nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi.

[4.2] Iepazīstoties ar lietas materiāliem, tika secināts, ka *Ņ.G.* pieder 1/2 no nekustamā īpašuma */adrese/* un šo īpašumu pieteicēji izmanto tikai atpūtai vasaras periodā, pārējā laikā pieteicēji dzīvo *V.G.* piederošajā īpašumā – dzīvoklī */adrese/*.

Lietā ir strīds par to, vai nekustamais īpašums */adrese/*, kas pieder vienam no pieteicējiem – *Ņ.G.*, ir uzskatāms par tādu, no kura var gūt ienākumus. Par īpašumu, no kura var gūt ienākumu Noteikumu Nr.214 izpratnē tiek uzskatīts tāds īpašums, kas netiek izmantots klienta pamatvajadzību nodrošināšanai. Ar pamatvajadzībām saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības

likuma 1.panta 11.punktu tiek saprasts ēdiens, apģērbs, mājoklis, veselības aprūpe, obligātā izglītība. Lai pieņemtu lēmumu par sociālās palīdzības piešķiršanu, šīs lietas ietvaros tika izvērtēts, vai pieteicējiem piederošais nekustamais īpašums */adrese/* tiek izmantots pieteicēju pamatvajadzības – mājokļa – nodrošināšanai. Tā kā pieteicēju pamatvajadzības uz mājokli tiek nodrošinātas ar *V.G.* piederošo nekustamo īpašumu */adrese/*, tad īpašums */adrese/* ir tāds, no kura var gūt ienākumus.

Papildus, pieņemot lēmumu, tika ņemts vērā fakts, ka *Ņ.G.* pieder ½ no namīpašuma, bet ne zeme, uz kuras namīpašums atrodas. Zemes, uz kuras atrodas *Ņ.G.* īpašumā esošā garāža un saimniecības ēka, nomai trūkst līdzekļu, līdz ar to zemes nodokli valstij maksā zemes īpašniece *A.K.* Labklājības departamenta speciālisti telefoniski sazinājās ar *A.K.* un noskaidroja, ka viņa labprāt nopirktu *Ņ.G.* piederošo īpašuma daļu par atbilstošu tirgus cenu. Tātad ir iespējams pieteicējiem piederošo īpašumu pārdot un tādejādi ar saviem resursiem uzlabot savas ģimenes materiālo situāciju.

Ņemot vērā minēto, pieteicēju ģimene nevar tikt atzīta par trūcīgu.

[4.3] Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 17.jūnija noteikumu Nr.550 „Kārtība, kādā aprēķināms, piešķirams, izmaksājams pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai un slēdzama vienošanās par līdzdarbību" (turpmāk arī Noteikumi Nr.550) 2.punktu pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai piešķir ģimenei vai atsevišķi dzīvojošai personai, kura atzīta par trūcīgu atbilstoši normatīvajiem aktiem par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu. Tā kā pieteicēju ģimene nevar tikt atzīta par trūcīgu, tad pamatojoties uz iepriekš minēto Ministru kabineta noteikumu 2.punktu, pieteicēji nevar saņemt pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai.

Rīgas pašvaldības pabalsta dzīvojamās telpas īres maksas un maksas par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, segšanai piešķiršanas un aprēķināšanas kārtību nosaka Rīgas domes 2004.gada 17.februāra saistošie noteikumi Nr.56 „Par dzīvokļa pabalstu Rīgas iedzīvotājiem" (turpmāk arī Saistošie noteikumi Nr.56).

Saistošo noteikumu Nr.56 1.4.apakšpunktā teikts, lai saņemtu dzīvokļa pabalstu, palīdzības pieprasītājs vēršas Rīgas Sociālajā dienestā un deklarē ienākumus un materiālo stāvokli. Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.56 2.5.apakšpunktu dzīvokļa pabalsts netiek piešķirts, ja palīdzības pieprasītājam vai viņa ģimenes locekļiem pieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai. Tā kā *Ņ.G.* pieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai, tad saskaņā ar minēto noteikumu 2.5.apakšpunktu pieteicēju ģimene nevar saņemt pabalstu dzīvokļa īres un komunālo pakalpojumu apmaksai.

[4.4] Rīgas pilsētas pašvaldības sociālo pabalstu veidus, piešķiršanas kārtību, apmēru, kā arī personas, kurām ir tiesības saņemt šos pabalstus, nosaka Rīgas domes 2007.gada 3.jūlija saistošie noteikumi Nr.84 „Noteikumi par Rīgas pilsētas pašvaldības sociālajiem pabalstiem" (turpmāk arī Saistošie noteikumi Nr.84).

Saistošo noteikumu Nr.84 4.punkts nosaka, ka tiesības saņemt šajos saistošajos noteikumos paredzētos pabalstus (t.sk., pabalstu veselības aprūpei) ir personām, kuru ienākumi pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniedz Ls 135 katram ģimenes loceklim vai arī nepārsniedz Ls 165 atsevišķi dzīvojošam vecuma vai invaliditātes pensijas saņēmējam, ja ģimenei (personai) nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi, nepieder vērtspapīri, nav parādsaistību, nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai un nav noslēgts uztura līgums. Tā kā *Ņ.G.* pieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai, tad saskaņā ar šo noteikumu 4.punktu pieteicēju ģimene nevar saņemt pabalstu veselības aprūpei.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 16.aprīļa lēmumu noraidīts pieteicēju lūgums par pagaidu noregulējuma noteikšanu lietā – pienākuma uzlikšanu Rīgas Domes Labklājības departamentam no 2009.gada 1.decembra piešķirt *V.G.* ģimenei trūcīgās ģimenes statusu *(lietas 43. – 45.lapa)*.

[6] Pieteicēji ir piekrituši administratīvās lietas izskatīšanai rakstveida procesā *(lietas 25.lapa)*. Līdz ar to, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 114.pantam, lieta izskatīta rakstveida procesā.

## Motīvu daļa

[7] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar procesa dalībnieku lietā iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem, secina, ka pieteikums *ir noraidāms*.

[8] Izskatāmā administratīvā lieta ierosināta par Rīgas domes Labklājības departamenta 2010.gada 12.janvāra lēmuma Nr.DL-10-9-ap atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru no 2009.gada 1.decembra *V.G.* ģimenei atjaunotu trūcīgās ģimenes statusu, kā arī piešķirtu pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu.

Ar pārsūdzēto Lēmumu atstāts negrozīts Rīgas Kurzemes rajona Sociālā dienesta 2009.gada 30.novembra lēmums Nr.SDKR-09-1052-ap, ar kuru atteikts atzīt *V.G.* ģimeni par trūcīgu, kā arī atteikts piešķirt pabalstu garantētā minimālā iztikas līmeņa nodrošināšanai, dzīvokļa pabalstu un pabalstu veselības aprūpei. Tādējādi Lēmums ir nelabvēlīgs administratīvs akts, ar kuru Departaments atteicis apmierināt pieteicēju prasījumu.

Atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrai, nelabvēlīgs administratīvs akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, kas pieteicējiem ir Lēmums, vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts. Tas ir priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, kas pieteicēju gadījumā būtu lēmums, ar kuru atzītu *V.G.* ģimeni par trūcīgu, kā arī piešķirtu pabalstu garantētā minimālā iztikas līmeņa nodrošināšanai, dzīvokļa pabalstu un pabalstu veselības aprūpei. Šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Tas izriet no tā, ka šādā gadījumā administratīvā akta (atteikuma izdot labvēlīgu aktu) atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš

vēlas iegūt *(sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā SKA – 14/2007 17.punktu).*

Tādējādi izskatāmajā lietā pieteicēja prasījums ir precizējams kā pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru no 2009.gada 1.decembra *V.G.* ģimeni atzītu par trūcīgu, kā arī piešķirtu pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu.

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies, proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā SKA-118/2007 10.punktu)*.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesai konkrētajā gadījumā ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi pieteicējiem labvēlīga administratīva akta, ar kuru no 2009.gada 1.decembra *V.G.* ģimeni atzītu par trūcīgu, kā arī piešķirtu pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu, izdošanai.

[9] Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 32.pants noteic, ka sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu krīzes situācijā nonākušām trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm (personām), lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā. Savukārt minētā likuma 5.panta pirmā daļa noteic, ka sociālo palīdzību klientam sniedz, pamatojoties uz viņa materiālo resursu – ienākumu un īpašuma novērtējumu, individuāli paredzot katra klienta līdzdarbību atbilstoši likumam „Par sociālo drošību".

Noteikumu Nr.288 3.punkts noteic, lai saņemtu sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, persona vēršas pašvaldības sociālajā dienestā un iesniedz iztikas līdzekļu deklarāciju, kas noteikta normatīvajos aktos par kārtību, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu, un dokumentus, kas apliecina personas ienākumus un materiālo stāvokli, kā arī atsevišķi dzīvojošu apgādnieku ienākumus un materiālo stāvokli apliecinošus dokumentus, ja tiek pieprasīta sociālā palīdzība.

No minētajām tiesību normām ir secināms, ka sociālā palīdzība ir paredzēta krīzē nonākušo trūcīgo un maznodrošināto ģimeņu (personu) pamatvajadzību apmierināšanai, ņemot vērā viņu materiālos resursus – ienākumus un īpašumu novērtējumus. Tas nozīmē, ka tiesības uz sociālo palīdzību ir personām, kurām objektīvu iemeslu dēļ nav savu materiālo resursu, kas ļautu apmierināt viņu pamatvajadzības. Tādējādi, lai saņemtu sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, personai jāvēršas pašvaldības sociālajā dienestā un jāiesniedz iztikas līdzekļu deklarāciju, kas noteikta normatīvajos aktos par kārtību, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu, un dokumentus, kas apliecina personas ienākumus un materiālo stāvokli, kā arī atsevišķi dzīvojošu apgādnieku ienākumus un materiālo stāvokli apliecinošus dokumentus.

[10] Noteikumu Nr.214 2.punkts noteic, ka ģimene atzīstama par trūcīgu, ja tās ienākumi uz katru ģimene locekli pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 50% no attiecīgā gada 1.janvārī spēkā esošās minimālās darba algas valstī, ja tai nav parādsaistības, nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai un nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi.

Tādējādi, lai ģimeni atzītu par trūcīgu nepieciešams konstatēt četrus obligātus nosacījumus: 1) ienākumi uz katru ģimene locekli pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 50% no attiecīgā gada 1.janvārī spēkā esošās minimālās darba algas valstī; 2) ģimenei nav parādsaistības; 3) ģimenei nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai; 4) ģimenei nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi. Iztrūkstot kaut vienam no šiem obligātajiem nosacījumiem, ģimeni nevar atzīt par trūcīgu.

Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka katra *V.G.* ģimenes locekļa ienākumi pēdējo triju mēnešu laikā pirms sociālās palīdzības pieprasīšanas 2009.gada 7.decembrī nepārsniedza 50% no 2009.gada minimālās darba algas valstī. Lietā nav strīda arī par to, ka *V.G.* ģimenei nav parādsaistību un nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi. Tātad lietā nav strīda par pirmā, otrā un ceturtā nosacījuma konstatēšanu.

Lietā strīds ir par trešo nosacījumu, proti, vai *V.G.* ģimenei pieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai.

[11] No izskatāmās lietas materiāliem, konkrēti, no ierakstiem Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumos Nr.*/nodalījuma numurs/* un Nr.*/nodalījuma numurs/* konstatējams, ka *V.G.*, pamatojoties uz 2002.gada 12.februāra pirkuma līgumu, pieder dzīvokļa īpašums */adrese/* (platība 48,09 $m^2$). Savukārt *Ņ.G.*, pamatojoties uz 1979.gada 3.janvāra pirkuma-pārdevuma līgumu, pieder ½ no nekustamā īpašuma un palīgceltnes */adrese/*, kā arī, pamatojoties uz 2000.gada 2.novembra Rīgas pilsētas būvinspekcijas slēdzienu Nr.1354-1.15.4., nekustamais īpašums – garāža */adrese/ (lietas 49. – 51.lapa)*. No Valsts zemes dienesta interneta vietnes https://www.kadastrs.lv ir konstatējams, ka *Ņ.G.*, piederošā ½ no nekustamā īpašuma un palīgceltnes */adrese/*, kadastrālā vērtība ir Ls 22 875, garāžas */adrese/*, kadastrālā vērtība ir Ls 286 *(lietas 52.lapa)*. Savukārt no pieteicēju apstrīdēšanas iesnieguma, kas Departamentā saņemts 2009.gada 7.decembrī *(lietas 32.lapa)*, kā arī pieteikuma konstatējams, ka *V.G.*

ģimenes dzīves vieta ir dzīvokļa īpašumā */adrese/*, bet nekustamo īpašumu */adrese/*, *V.G.* ģimene izmanto vasaras periodā veselības uzlabošanai.

Ievērojot minēto, ir secināms, ka *V.G.* ģimenei pieder ½ daļa no nekustamā īpašuma, palīgēka un garāža */adrese/*, kadastrālā vērtība uz šo brīdi ir Ls 23 161, kuru ģimene neizmanto pamatvajadzību nodrošināšanai, jo tās dzīves vieta ir dzīvokļa īpašums */adrese/*. Tādējādi, tiesas ieskatā, neskatoties uz to, ka ½ no nekustamā īpašuma */adrese/*, nav ūdens, apkures, gāzes un nepieciešams remonts, šo nekustamo īpašumu un garāžu */adrese/*, var izmantot ienākumu gūšanai, proti, vai nu izīrēt, vai arī pārdot, tādā veidā iegūstot ģimenei trūkstošos un pamatvajadzību apmierināšanai nepieciešamos naudas līdzekļus. No izskatāmās lietas materiāliem nav konstatējams, ka pieteicēji būtu mēģinājuši šos nekustamos īpašumus vai nu izīrēt, iznomāt vai pārdot.

[12] Ņemot vērā iepriekšējā sprieduma punktā secināto, ka *V.G.* ģimenei pieder ½ no nekustamā īpašuma */adrese/*, un garāža */adrese/*, kurus var izmantot ienākumu gūšanai, tiesa konstatē, ka neizpildās viens no obligātajiem nosacījumiem, lai ģimeni atzītu par trūcīgu. Tādējādi, pastāvot lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, *V.G.* ģimeni nevar atzīt par trūcīgu. Līdz ar to ir atzīstams, ka izskatāmajā lietā nepastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru no 2009.gada 1.decembra *V.G.* ģimeni atzītu par trūcīgu.

[13] Noteikumu Nr.550 2.punkts noteic, ka pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai piešķir ģimenei vai atsevišķi dzīvojošai personai, kura atzīta par trūcīgu atbilstoši normatīvajiem aktiem par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu.

Saistošo noteikumu Nr.56 1.4.apakšpunkts noteic, lai saņemtu dzīvokļa pabalstu, palīdzības pieprasītājs vēršas Rīgas Sociālajā dienestā un deklarē ienākumus un materiālo stāvokli. Savukārt šo noteikumu Nr.56 2.5.apakšpunkts noteic, ka dzīvokļa pabalsts cita starp netiek piešķirts, ja palīdzības pieprasītājam vai viņa ģimenes locekļiem pieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai.

Saistošo noteikumu Nr.84 4.punkts noteic, ka tiesības saņemt šajos saistošajos noteikumos paredzētos pabalstus (t.sk., pabalstu veselības aprūpei) ir personām, kuru ienākumi pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniedz Ls 135 katram ģimenes loceklim vai arī nepārsniedz Ls 165 atsevišķi dzīvojošam vecuma vai invaliditātes pensijas saņēmējam, ja ģimenei (personai) cita starp nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai.

Ņemot vērā tiesas iepriekš secināto, ka *V.G.* ģimenei pieder nekustamais īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai, līdz ar to, ka *V.G.* ģimeni nevar atzīt par trūcīgu, ir secināms, ka pieteicēji nav tiesīgi saņemt pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu. Tādējādi ir atzīstams, ka izskatāmajā lietā nepastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai, ar kuru pieteicējiem piešķirtu pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu.

[14] Vienlaicīgi tiesa norāda, ka sociālo tiesību, pie kurām pieder arī sociālā palīdzība, īstenošana ir atkarīga no valsts ekonomiskās situācijas un pieejamajiem resursiem. Tādējādi, sociālā palīdzība netiek sniegta visiem, bet atkarībā no tiesību normās noteikta konkrēta dzīves apstākļu līmeņa. Konkrētajā gadījumā sociālā palīdzība ir paredzēta personām, kurām objektīvu iemeslu dēļ nav savu materiālo resursu, kas ļautu apmierināt savas pamatvajadzības.

Pieteicējiem bez dzīvokļa īpašuma */adrese/*, kas ir viņu pastāvīgā dzīvesvieta, pieder arī ½ no nekustamā īpašuma */adrese/*, un garāža */adrese/*, kurus pieteicēji izmanto vasaras periodā veselības uzlabošanai. Tātad pieteicējiem pieder īpašumi, kas nav nepieciešami viņu pamatvajadzību apmierināšanai. Tomēr pieteicēji, ņemot vērā, ka lietas materiālos nav norādes uz viņu vēlmi izīrēt, iznomāt vai pārdot šos īpašumus, iespējams vēlas šos īpašumus saglabāt. To pēc būtības apliecina Lēmuma pieņemšanas procesā no *A.K.*, kura ir nekustamā īpašuma */adrese/*, otras daļas un zemes īpašniece, iegūtā informācija, ka viņa būtu ar mieru nopirkt pieteicējiem piederošo mājas daļu par normālu cenu, bet pieteicēji pieprasot Ls 300 000 *(lietas 39.lapa)*. Tādējādi pieteicēju gadījumā ir konstatējami subjektīvi iemesli, nevēlēšanās pārdot savu īpašumu, kas viņiem nav nepieciešams savu pamatvajadzību apmierināšanai, lai iegūtu nepieciešamo materiālo resursu. Līdz ar to ir secināms, ka pieteicēji neietilpst tajā personu kategorijā, kurām ir paredzēta sociālā palīdzība.

Attiecībā par pieteicēju norādi, ka Rīgas pilsētas Kurzemes rajona sociālais dienests 2009.gada 30.novembrī nepamatoti atteicis piešķirt sociālo palīdzību, kuru pieteicēji saņēmuši kopš 1999.gada, tiesa norāda sekojošo.

No pārsūdzētā Lēmuma ir secināms, ka viens no argumentiem, kādēļ atteikts piešķirt pieteicējiem trūcīgas ģimenes statusu ir ekonomiskie apstākļi. Proti, atbildētājs, salīdzinot ar iepriekšējām reizēm, ir stingrāk vērtējis lietas faktiskos apstākļus, jo būtiski mainījies valsts budžetā piešķirto līdzekļu apjoms. Turklāt, atbildētājs ir noskaidrojis, ka pastāv reāla iespēja atsavināt *Ņ.G.* piederošo īpašumu.

Tiesa norāda, ka saskaņā ar tiesiskās paļāvības principa izpratni, viens no kritērijiem, lai persona varētu paļauties, ka iestāde piešķirs tai prasītās tiesības, ir iestādes skaidrs apsolījums saskaņā ar tiesiskuma principu. Proti, persona var paļauties vienīgi uz tādu iestādes apsolījumu, kas ir nepārprotams un atbilstošs tiesību normām. Konkrētajā lietā pieteicēju tiesiskā paļāvība nav aizsargājama, jo iestādes rīcība ir atzīstama par pamatotu un tiesisku. Savukārt apstāklis, ka iestāde kādreiz jau ir piešķīrusi sociālo palīdzību līdzīgos apstākļos, nedod tiesības paļauties, ka sociālā palīdzība tiks piešķirta arī turpmāk. Pie tam saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 7.pantā noteikto personas, kas saņem sociālos palīdzību, pienākums ir aktīvi iesaistīties savas problēmas risināšanā, pildot līdzdarbības pienākumus. Pieteicēju gadījumā nav konstatējams, ka viņi būtu iesaistījušies savas problēmas risināšanā, proti, mēģinājuši izīrēt, iznomāt vai pārdot ½ no nekustamā īpašuma */adrese/*, un garāžu */adrese/*.

[15] Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā nepastāv priekšnoteikumi pieteicējiem labvēlīga administratīva akta, ar kuru no 2009.gada 1.decembra *V.G.* ģimeni atzītu par trūcīgu, kā arī piešķirtu pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu, izdošanai.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda**

**noraidīt** *V.G.* un *Ņ.G.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru no 2009.gada 1.decembra *V.G.* ģimeni atzītu par trūcīgu, kā arī piešķirtu pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, veselības aprūpes pabalstu un dzīvokļa pabalstu.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2011.gada 10.februārī.

Tiesnesis *(paraksts)* G.Ploriņš

**NORAKSTS PAREIZS**
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis_____G.Ploriņš
Rīgā, 2011.gada 10.februārī